

De drie GODDELIJKE deugden

Tijdschrift van de heemkundekring
NICOLAUS POPPELIUS
van Ravels, Weelde en Poppel

Derde jaargang - Verschijnt driemaandelijks

Nr. 12 - 15 juni '99

HEEMKUNDEKRING

NICOLAUS POPPELIUS

Postadres en Museum: Torenstraat 12, 2381 Weelde

Rekeningnummer: 733-3522204-67

Abonnement Tijdschrift + Lidgeld Heemkundekring: 600 frank

BESTUUR:

Voorzitter: L. Woestenburger, Beatrijs van Nazarethlaan 2, 2382 Poppel	656993
Secretaris: R. Verheyen, Welvaartstraat 14, 2300 Turnhout	421839
Penningmeester: A. Luyten, Berkenlaan 91, 2380 Ravels	658346
Leden: J. Nooyens, Overbroek 15B, 2382 Poppel	658636
L. Schats, Zandoerleseweg 5, 5511 AA Knegsel	040/2053276
F. Slegers, Steenweg op Weelde 60, 2382 Poppel	655751
P. Van Baelen, Weeldestraat 35, 2381 Weelde	655161
L. van den Berk, Mierdsedijk 111, 2382 Poppel	656954
A. Van Gils, Klein Ravels 109, 2380 Ravels	655258
M. Van Gorp, Grote Baan 97, 2380 Ravels	656905
M. Vermeeren, De Meerkens 10, 2382 Poppel	658838
M. Vloemans, Turnhoutseweg 2, 2381 Weelde	655156

REDACTIELEDEN:

L. Schats, Zandoerleseweg 5, 5511 AA Knegsel (Nederland)
F. Slegers, Steenweg op Weelde 60, 2382 Poppel
J. Nooyens, Overbroek 15B, 2382 Poppel
M. Vermeeren, De Meerkens 10, 2382 Poppel
L. Woestenburger, Beatrijslaan van Nazarethlaan 2, 2382 Poppel

LAY-OUT EN REDACTIEADRES:

M. Vermeeren, De Meerkens 10, 2382 Poppel

VOORRADIGE PUBLICATIES:

Jaargang 1 "De Drie Goddelijke Deugden": 400 frank
Jaargang 2 "De Drie Goddelijke Deugden": 400 frank
De Drie van het Noorden: 200 frank
Ravels in Lief en Leed: 400 frank
Ontwerp omslag: ARTI-LINE Beerse
ISBN: D/1996/4081/1

Inhoudsopgave

1. Familie Huysmans-Brosens (Moleneinde Weelde)	blz.97
2. De Koninklijke Fanfare "De Verenigde Vrienden" uit Poppel	blz.100
3. Ravels, Weelde en Poppel: "Toen en Nu"	blz.111
4. Sint-Jan van Weelde-Straat tussen 1896 en 1951	blz.114
5. Van Pieren, Bokken en Krombeenders	blz.118
6. Zuster Martina Rieberghs	blz.121
7. Vierhonderd jaar Dickens te Ravels en te Weelde	blz.123

Familie Huysmans-Brosens (Moleneinde Weelde)

door Josephine Swaan

Tijdens de eerste dagen van de oorlog in 1940-45 en bij het binnenkomen van de Duitse militairen in Weelde is één kindje van de tweeling van de familie Huysmans-Brosens door de soldaten gedood. Die kinderen sliepen in een bedje in de schuur en toen de Duitse soldaten daar iets zagen bewegen werd er geschoten. Mevrouw Huysmans nam het zwaargewond kind in haar armen en liep naar de auto terwijl ze zei: "Zie je nu wat je gedaan hebt!" Een Duitse dokter kwam onmiddellijk ter plaatse maar het mocht niet meer baten. Het kind stierf samen met een kind van de familie Brosens dat ook was geraakt. Ter nagedachtenis van de twee kinderen hebben hun ouders twee mooie glasramen geschonken aan de kerk van Sint-Michiel.

Julia Huysmans-Brosens

De kinderen waren Josephina Maria Brosens (°Weelde 30/1/1936- †Weelde 13/5/1940) dochter van August Brosens en Ludovica Segers en Dominicus Alphonsus Huysmans (°Weelde 20/8/1939-†Weelde 13/5/1940) zoontje van Ludovicus Karel Huysmans en Julia Brosens.

Tijdens de bezetting wisten de mensen van Weelde en Ravels heel goed dat, wanneer je bij de familie Huysmans-Brosens aanklopte, het nooit tevergeefs was. Alhoewel mevrouw Huysmans zelf een kroostrijk gezin had, was haar gezegde steeds: "Iedereen die hier aanklopt, krijgt enkele kilo's aardappelen of graan". Tijdens de bezetting kwam mevrouw Cornelissen-Verhoeven telkens bij Louis Huysmans-Brosens in het Moleneinde te Weelde, met één of twee Engelse of Amerikaanse piloten om ze via Turnhout verder te laten vluchten. Pater Daems, pater van de Heilige Geest, bracht ze gewoonlijk verder.

Volgens Jozef Swaan, die na het vertrek van pater Daems diens taak overnam en dus de piloten vergezelde, zijn er zo ongeveer een zeventigtal piloten kunnen vluchten. Slechts éénmaal was er een piloot gearriveerd die werkelijk ziek was. Mevrouw Huysmans wist met hem geen raad en liet dus dokter Van Baelen uit Weelde komen. Deze laatste stelde vast dat hij hepatitis had. De piloot verbleef dan ook enkele dagen bij de familie Huysmans. De dokter had al uitgemaakt dat, indien de piloot zou sterven, hij onmiddellijk zou worden begraven. Dit was echter niet nodig want de piloot herstelde spoedig. De piloten kwamen steeds per fiets van Baarle-Hertog en de fietsen moesten dan ook teruggebracht worden.

Louis Huysmans

De kinderen Huysmans brachten telkens de fietsen naar de tram. De trambestuurders kenden de pilotenvluchtlijn en zij leverden welwillend de fietsen op een afgesproken adres in Turnhout af. Op het einde van de oorlog maakte men een hutje in de bossen in de Overheide en daar werden verschillende vluchtelingen verborgen. Zelfs dan heeft mevrouw Huysmans meermaals voor hen eten gekookt en Josephine Huysmans, die nu Zuster is bij het Convent van Betlehem te Duffel, moest samen met haar vriendin Josephine Swaan het eten naar de vluchtelingen brengen in de Overheide.

Er zijn maar weinig mensen die tijdens de oorlog zoveel gedaan hebben om het leed van vele mensen te verzachten. Daarom hebben de heer en mevrouw Huysmans-Brosens beiden na de oorlog eretekens gekregen. Hiervan bezit ik drie fotokopies: één van de Amerikanen, één van de Britten en één van het Belgisch Ministerie van Buitenlandse Zaken

The President
OF THE UNITED STATES OF AMERICA
has directed me to express to
LOUIS HUYSMANS

*the gratitude and appreciation of the
American people for gallant service
in assisting the escape of Allied
soldiers from the enemy*

Dwight D. Eisenhower

DWIGHT D. EISENHOWER

General of the Army

Commanding General United States Forces European Theater

**Ereteken uitgereikt aan Louis Huysmans door de Amerikaanse President Dwight
D.Eisenhower voor bewezen diensten tijdens de Tweede Wereldoorlog**

De Koninklijke fanfare "De Verenigde Vrienden" uit Poppel (6)

door Frans Slegers

... bij andere feestelijkheden dan de gouden bruiloften

Waren er na de Tweede Wereldoorlog alleen reeds meer dan honderd gouden bruiloften, diamanten bruiloften zijn er slechts enkele geweest. Meestal werden ze in stilte gevierd en dat is begrijpelijk: elk feestvierend paar is sinds zijn gouden bruiloft weer 10 jaar ouder geworden en feitelijk is alles over hun levensloop reeds gezegd en geschreven bij de gouden bruiloft, zodat alles zou neerkomen op een heruitgave van wat 10 jaar eerder verteld werd. Alhoewel ... er zijn ook uitzonderingen, diamanten paren die nog flink kunnen feestvieren. Denken we maar aan Fik en Ida Van Riel-Heys, die op zaterdag 6 juni ll. hun 60 jaar getrouwd zijn vierden.

Wat andere grote feestelijkheden betreft zien we eenzelfde ontwikkeling in de vieringen als bij de gouden bruiloften, d.w.z. tot in de jaren vijftig telkens een stoet met prachtige wagens die allemaal een of ander feit of gebeurtenis uitbeeldden en na de jaren vijftig een optocht zonder wagens, maar met een zee van vlaggen. Maar de fanfare was er altijd bij om met opgewekte marsmuziek de feestelijke stemming erin te brengen.

Zo lezen we bv. in het weekblad "De Kempenaer" van zondag 3 juli 1921 over de inhaling van pastoor Jules Somers als pastoor van Poppel op maandag 27 juni: "De feestvlaggen wapperden vroolijk aan al de gevels. Menigvuldige praalbogen waren kundig opgetimmerd. De huizen waren getooid met guirlanden, groen en festoenen. Schier overal prijken jaarschriften of gedichten, waarin den nieuwen herder hartelijk verwelkomd werd. Langs de lange baan waren twee rijen versierde mastboompjes geplant. En aan gansch die prachtige versiering hing de dankbare hulde, die de bewoners hunnen nieuwen Pastoor brachten. Een schoone stoet werd gevormd, waaraan al de maatschappijen deelnamen. Veel bewondering wekten de schoone praalwagens den goeden Herder voorstellende, het landbouwbedrijf, waarop een flinke tachtigjarige landbouwster, met oud strooien kapsel aan de boterstand stond, de wagen van den Vlaamschen Meisjesbond, de wagen van den Biebond en der Vereenigde Houtbewerkeren, allen fraai versierd."

De nieuwe herder werd, zoals gewoonlijk, door de overheid verwelkomd aan de grensscheiding Weelde-Poppel, precies of hij voor 't eerst de Poppelse bodem betrad, alhoewel hij er al 32 jaar onderpastoor was en dus Poppel op zijn duimpje kende.

"De aankomst werd heinde en verre aangekondigd door de dreunende slagen van het grof geschut. De fanfare der gemeente hief het nationaal volkslied aan, en geestdriftig gejuich brak los".

En dan zette de stoet zich in beweging, de ruiters voorop, richting kerk, waar de plechtige aanstelling plaats had. Na de plechtigheid in de kerk vertrok de stoet opnieuw en trok door de prachtig versierde straten van het centrum en werd door de overheid in ogenschouw genomen aan de pastorijs.

FEESTGIDS

van de stoet ter gelegenheid van de INHALING van
Z. E. H. LOUIS BAEYENS als pastoor der parochie POPPEL
op ZONDAG 8 NOVEMBER 1953.

VOLGORDE VAN DE STOET:

1. B.J.B.-ruiters.
2. Kruistochters.
3. De leerlingen van de jongensschool.
4. De Blijde Intrede te Jerusalem.
5. De leerlingen van de meisjesschool.
6. Groep : B.J.B.-meisjes.
7. Wagen : « O. L. Vr. Onbevlekt Ontvangen, zegen de jeugd van Vlaanderen. »
8. Groep : Boerengilde.
9. Wagen : « De H. Eucharistie. »
10. Groep : Sint Sebastiaansgilde en Sint Jorisgilde.
11. Wagen : « De H. Willebrordus. »
12. Groep : Hondenclub.
13. Wagen : « De Sint Janskapel. »
14. Groep : Oud-Strijders 1914-1918.
15. Fanfare : « De Verenigde Vrienden. »
16. Groep : K.A.J.-meisjes.
17. Groep : K.A.J.-jongens .
18. Groep : Christelijke Vakvereniging.
19. Wagen : « De Roverskapel. »
20. Groep : Oud-Strijders 1940-1945.
21. Groep : Wielerclub.
22. Wagen : « De Goede Herder. »
23. Commissie van Openbaren Onderstand.
24. Gemeenteraad en Kerkraad.
25. Z. E. H. Pastoor met Z. E. H. Deken, getuigen, aanwezige priesters en familieleden.

Uur van Vertrek : 1.30 u. aan de grensscheiding Weelde-Poppel.

WEGWIJZER :

Steenweg Weelde, Dorp, Tilburgse Weg, Trier, Pastorijsstr., Dorp.

De stoet wordt ontbonden aan de kerk. Z. E. H. Pastoor zal hem in ogenschouw nemen van op de pui van het gemeentehuis.

Blz.2 van de vierdelige gedrukte feestgids bij de inhaling van pastoor Louis Baeyens op
8/11/1953.

Plechtigheid van de inhaling
van Z.E.H. Jozef Van Cleynenbreugel
als pastoor der parochie

Poppel 4/5/67.

I. Volgorde van de stoet

1. L.R.V.; ruiters te paard	
2. De leerlingen van de jongensschool	
3. De leerlingen van de meisjesschool	
4. Fanfare	
5. A.L.J.-meisjes	
6. V.K.A.J.	24. Duivenbond: "De luchtstormers"
7. K.A.J.-jongens	25. Duivenbond: "De Eendracht"
8. K.A.J.	26. Biebond
9. Boerinnengilde	27. W.E.S.P.
10. Boerengilde	28. Oud-strijders 1914-18 en 1940-45
11. Veehoudersbond	29. Voetbal
12. Varkenshoudersbond	30. Sint-Jorisgilde
13. A.B.S.	31. Sint-Sebastiaansgilde
14. K.A.V.	32. Jagersclub
15. A.C.V.	33. Biljartclub
16. A.C.W.	34. K.G.B.
17. K.W.B.	35. Maria Legioen
18. Ziekenkus	36. Congregatie
19. Kroostrijke gezinnen	37. C.O.O.
20. C.V.P.	38. Gemeenteraad
21. Sint-Ceciliakoor	39. Leden van de Kerkfabriek
22. In dulce Jubilo	40. Z.E.H. Pastoor met Z.E.H. Deken,
getuigen, aanwezige priesters en
familieleden
23. Hondenclub	

2. UUR VAN VERTREK: Te 2 u. aan de grensscheiding Weelde-Poppel.

3. Wegwijzer: Steenweg Weelde, Dorpstraat tot aan het gemeentehuis.

De stoet wordt ontbonden aan het gemeentehuis, nadat Z.E.H. Pastoor hem in ogeschouw heeft genomen van op de pui van het gemeentehuis.

Nadien begeeft Z.E.H. Pastoor zich te voet naar de kerk,

- voorafgegaan door de fanfare,
- vergezeld van Z.E.H. Deken, getuigen, familie en gemeentelijke overheid
- gevolgd door de bevolking.

4. Verder programma:

- 3.30 u : aanstelling (kerk)
- 4.00 u : H.Mis
- 4.45 u : receptie voor de genodigden in de gemeentezaal.

5. De ordedienst zal mede worden waargenomen door de brandweer en het Korps van de Burgerl. Bescherm.

Het programmablaadje van de inhaling van pastoor Jozef Van Cleynenbreugel op 4/5/1967 is veel soberder. Ook zijn er geen wagens meer in de stoet, maar wel een afvaardiging van alle verenigingen van Poppel met hun vlaggen.

Vermeldenswaardig is ook het feit dat de plechtige aanstelling plaats had op een maandag, een werkdag dus, maar dat belette niet dat geheel het dorp te been was en er een feestdag van maakte. Dat ging in die tijd!

Over de aanstelling van pastoor Henri Bogaerts op dinsdag 11 mei 1932 hebben we geen gegevens, maar met de inhaling van pastoor Louis Baeyens op zondag 8 november 1953 was er ook nog een stoet met zes wagens en talrijke groepen en die werd geopend door de B.J.B.-ruiters en opgeluisterd door de fanfare. Bijeenkomst en vertrek hadden weerom plaats aan " 't Schaaïen", de grensscheiding met Weelde, evenals de korte begroeting door de overheid. De stoet trok nu via de Steenweg Weelde, Dorpsstraat, Tilburgseweg, Trier, Pastorijstraat en Dorpsstraat en werd ontbonden aan de kerk.

Weerom waren alle huizen waar de stoet voorbij trok, bevlagd. Boven elke deur hing een welkomstspreuk. Hier en daar zag men zelfs een chronogram of jaarspreuk en ook wel eens een opschrift met hier en daar een rode letter, goed bedoeld, maar zonder dat de maker de zin ervan begreep. Wanneer de stoet het gemeentehuis naderde, reed de auto met de pastoor, die tot dan toe de stoet volgde, vooruit, om vanop de pui van het gemeentehuis de stoet in ogenschouw te nemen, om daarna weer aan te sluiten tot aan de kerk, waar de plechtigheid van de aanstelling plaats had. Maar veertien jaar later zien we dat ook het tijdperk van wagens maken voor een stoet bij een pastoorsinhaling voorbij is.

Toen op donderdag 4 mei 1967 (O.H.Hemelvaart) Jozef Van Cleynenbreugel werd ingehaald als pastoor was er nog wel een stoet met vooraan de L.R.V.-ruiters te paard en natuurlijk de fanfare, maar het was vooral een stoet van vaandrighs met hun vlag en een zo talrijk mogelijke afvaardiging van de vereniging die ze vertegenwoordigde. De pastoor die weerom vanop de pui van het gemeentehuis de stoet in ogenschouw nam, zag dan ook een zee van vlaggen en een massa mensen die hem hun sympathie kwamen betuigen.

In vergelijking met 8/11/1953 was de omloop van de stoet ook fel ingekort (Steenweg Weelde, Dorpsstraat tot aan het gemeentehuis waar hij werd ontbonden). De pastoor begaf zich dan, voorafgegaan door de fanfare te voet naar de kerk voor de aanstelling. Na de mis had voor de genodigden een receptie plaats in de gemeentesaal. Als toemaatje gaf de fanfare, die toen pas geüniformeerd was, in de Dorpsstraat een parade voor de nieuwe herder en het waren niet alleen de pastoor die verbaasd en vol bewondering opkeek, maar ook de massa toeschouwers, vooral dan onze Poppelse mensen.

De optocht bij de aanstelling op zondag 12 december 1976 van Herman Janssen tot pastoor was nog korter. De pastoor vertrok met zijn familie, priesters en notabelen, voorafgegaan door de fanfare en de verenigingen met hun vlaggen, te voet van de pastorij naar de kerk, waar om 15 uur de aanstelling plaats had door Frans Reynen, pastoor-deken van Turnhout. Nieuw was wel dat na de plechtigheid in de kerk iedereen uitgenodigd en welkom was op de receptie in de gemeentesaal en niet alleen de notabelen en een afvaardiging van de verschillende verenigingen zoals dat vroeger de gewoonte was.

Bijna was het echter een optocht zonder pastoor! Het is namelijk een oude gewoonte dat de nieuwe pastoor de dag van zijn aanstelling het middagmaal gebruikt ten huize van zijn deken en slechts vertrekt als het tijd is om op het afgesproken uur ter plaatse te zijn. Toen hij dan wilde vertrekken, bemerkte hij tot zijn ontsteltenis dat zijn in de straat geparkeerde wagen intussen een deuk gekregen had. De politie moest erbij komen en dat vergde nogal wat tijd.

De stoet stond dan ook vertrekkens gereed toen een vreemde auto met een onbekend persoon erin nog haastig de pastorijspoort binnenreed. Het was de pastoor, maar niemand (her)kende hem!

Een stoet was er ook met de doop van "de zevende zoon" Boudewijn Van Beurden op zondag 11 december 1955. Men spreekt van een zevende zoon wanneer van een zelfde ouderpaar zeven jongens na elkaar worden geboren. De reeks jongens mag niet onderbroken worden door de geboorte van een meisje en op de dag van de geboorte van de zevende zoon moeten alle zeven zonen nog in leven zijn.

Dat was op zondag 11 december 1955 dus het geval in het gezin van Antoon Van Beurden (°Poppel 17/7/1909) en Elisa Van Rooy (°Poppel 25/4/1917) en hun kinderen: 1) Lowie (1946), 2) Aloys (1947), 3) Frans (1948), 4) Jos (1950), 5) Rik (1951), 6) Minus (1953), 7) BOUDEWIJN Germana, Henricus, Antonius, Elisabeth, Maria (8/12/1955). De reeks werd nadien nog aangevuld met een achtste zoon, Victor (1957). Alle kinderen zagen het levenslicht te Poppel, behalve de oudste, Lowie, die geboren werd in het moederhuis te Turnhout.

Het was toen bijna 35 jaar geleden dat dergelijke gebeurtenis nog had plaats gehad in Poppel en wel in het gezin Frans Van der Steen (°Weelde 1/1/1881) en Elisa Van Iersel (°Poppel 28/4/1888) met volgende kinderen: als eerstgeborene een meisje, Maria Anna of kortweg Mit (1908), die dus niet meetelt in de reeks. Daarna kwamen: 1) Joannes (1909- was later namelijk vanaf 25/4/1938 tot aan zijn dood op 24/12/1949 onderwijzer aan de gemeentelijke jongensschool te Poppel), 2) Henricus (1911), 3) Adriaan (1913), 4) Antonius (1915), 5) Cornelis (1918), 6) Josephus (5/3/1921) en ALBERTUS Joannes (5/3/1921), de laatstgeborene van een tweeling dus. Verder werd de reeks nog aangevuld met Marcel (1923) en tenslotte kwam er nog een dochter, Theresia genaamd (1926). Nrs.4 (Antonius) en 5 (Cornelis) werden geboren in Goirle. De andere kinderen in Poppel. Als men de geboortedata van die twee kinderen bekijkt, dan ziet men dat het gezin tijdens de Eerste Wereldoorlog in Nederland woonde en nadien weer terugkwam naar België. Corneel (nr.5) overleed op 4 maart 1945 in het concentratiekamp Nordhausen in Duitsland. Zijn broer Adriaan (nr.3), eveneens krijgsgevangene, mocht nog naar huis komen om te sterven. Hij overleed op 30 maart 1942 in Turnhout ten gevolge van de ontberingen opgelopen tijdens zijn gevangenschap.

Vervolgens moeten we weer 35 jaar terug voor een zevende zoon. Toen had de blijde gebeurtenis plaats in het gezin van Jozef Verhaeren (°Weelde 14/2/1840) en Joanna Maria Woestenburg (°Goirle 7/7/1848). Achtereenvolgens werden daar volgende kinderen geboren, het eerste in Weelde, de anderen in Poppel: 1) Cornelius (1873- kortaf Keske), 2) Joannes (1875-Jan), 3) Franciscus (1877-Suske), 4) Aloysius (1878-Lies), 5) Theodorus (1880-Doke), 6) Gerardus (1882-Grard), 7) LEOPOLD Cornelius Christianus (27/5/1885-POL), 8) Lodewijk (1887-Lowieke), 9) Hendrik (1889-Drik). De geboorte van een zevende zoon komt dus niet zo dikwijls voor.

Beelden uit de optocht ter gelegenheid van het doopsel van Boudewijn Van Beurden (ook op de volgende bladzijde). Menigeen zal zich nog wel herkennen op een van de foto's.

Boven: De fanfare in optocht. De leden dragen wel een petje, maar zijn verder nog niet geüniformeerd. Op de eerste rij van links naar rechts: de kleine Jacques Van Gestel als tamboer, de grote-tromdrager Toontje Stabel en tamboer Fik De Jongh.

Onder: Aan de kerk gekomen draagt Marie Verwimp, vroedvrouw, fier tussen een massa toeschouwers de boreling de kerk binnen.

Boven: Nog een mooie foto uit de stoet.

Midden: De doopplechtigheid. Van links naar rechts: Mevrouw Germaine Misonne-Boone, meter (2e naam), Marie Verwimp, vroedvrouw, burgemeester Henri Ruts (3e naam), die de koning als peter verving, kanunnik Misonne, die het doopsel toediende.

Onder: Toon en Lisa met hun kroost, toen bestaande uit zeven zonen.

Met de doopplechtigheid van Boudewijn Van Beurden op zondag 11 december 1955 was er dan ook groot feest in het dorp. Om 14 uur stipt werden de dopeling en zijn familie ten huize afgehaald en in stoet naar de kerk gebracht. In de stoet, die geopend werd door de schoolkinderen en waarin alle verenigingen vertegenwoordigd waren, zagen we ook enkele wagens en groepen, waarin vanzelfsprekend trouwen in vroeger jaren werd voorgesteld. De huifkar waarmede naar Oud-Kempense gewoonte de dopeling naar de kerk werd gebracht was eveneens aanwezig. Voor een dagje waren de oude klederdrachten in Poppel weer eens in voege en of ze beziens hadden!

Om 14.30 uur had dan de luisterrijke doopplechtigheid plaats in het koor van de kerk. Hierover lezen we in de krant van dinsdag 13 december 1955: "Wanneer de doopplechtigheden een aanvang namen, leidde Z.E.H.Baeyens, pastoor, vanop de predikstoel de toelichting op deze schone plechtigheid. Intussen werd het H.Doopsel toegediend door Z.E.H.Kan. Misonne. Met veel belangstelling werd door honderden aanwezigen in de kerk de heilige handeling gevolgd. Na de plechtigheid die heel wat tijd in beslag nam, las Z.E.H.Baeyens de doopakte voor van de nieuwelinge, welke naar de naam van zijn doorluchtige peter Boudewijn werd genoemd.

Z.E.H. Kan. Misonne hield vervolgens een korte toespraak om de familieleden van dit kroostrijk en schoon gezin Van Beurden-Van Rooy hartelijk geluk te wensen, maar ook de parochiegeestelijkheid en al de parochianen betrok Z.E.H.Misonne in de gelukwensen. Na de doopplechtigheid werd de kleine Boudewijn door Z.E.H.pastoor Baeyens toegewijd aan O.L.Vrouwke en met een plechtig lof besloot deze ceremonie. De gelovigen zongen vervolgens nog een mooi Marialied."

Na de plechtigheid in de kerk zette de stoet zich opnieuw in beweging en trok naar de Heesdijk. Hij werd ontbonden voorbij het huis van de nieuwgeborene en de fanfare keerde terug naar het dorp. 's Avonds om 20 uur bracht zij nogmaals een serenade en dit was dan meteen een gelegenheid om de familie te bedenken met allerlei geschenken, ook vanwege het gemeentebestuur. De weg naar de Heesdijk was mooi versierd en 's avonds was er prachtige verlichting. En 't was feest in het dorp!

Zestien jaar later, namelijk op 2/7/1971 was er een zevende dochter in het gezin Jules Nooyens (°Poppel 10/12/1934) en Cato Van der Steen (°Poppel 16/6/1937) en hun kinderen: (Alfons 1959), 1) May (1960), 2) Annie (1962), 3) Nora (1964), 4) Josée (1966), 5) Karin (1968), 6) Lut (1969), 7) FABIOLA Elisa Christina Jan (2/7/1971). Hier was koningin Fabiola meter. Het was mevrouw Ruts-Van Tilborg Elisa (tweede naam), echtgenote van burgemeester Jan Ruts, die haar verving. Later volgde er nog een achtste meisje dat Francine (1975) genoemd werd. Alle kinderen werden thuis in Poppel geboren.

De doopplechtigheid had plaats op zondag 11/7/1971. Weer ging het in stoet -fanfare voorop- naar de kerk en na de plechtigheid terug naar huis, naar Aarledijk nr.28. Deze keer verliep de optocht zonder wagens, maar met een afvaardiging van alle Poppelse verenigingen met hun vlag.

Interessant om te weten is misschien ook dat Boudewijn Van Beurden en Fabiola Nooyens (verre) familie zijn van elkaar. De moeder van Boudewijn, Elisa Van Rooy, is een dochter van Marinus Van Rooy (Minuske Pak) en de grootmoeder van Fabiola langs moeders kant, Louise

Van Rooy, was een dochter van Adriaan Van Rooy (Jaan Pak). En Minuske en Jaan Pak waren gebroeders.

Wie zou denken dat het peterschap van de koning en meterschap van de koningin louter een formaliteit zijn en daarmee uit, heeft het toch mis voor. Zo ontving Boudewijn bij zijn geboorte een mooi geschenk van de koning, nl. een prachtige zilveren beker en servetring, met de koningskroon, waarboven een B staat gegrift. Toen Boudewijn op 6 juli 1979 huwde met Liliane Vermeeren kreeg hij eveneens een felicitatiebrief van het koningspaar. "Aan Boudewijn Van Beurden bij gelegenheid van zijn huwelijk" eigenhandig geschreven en getekend door de koningin zelf.

Op donderdag 18 juli 1991 werden Boudewijn en Fabiola, evenals al de andere petekinderen door de koning en de koningin uitgenodigd om een bezoek te brengen aan het paleis te Brussel. Dit naar aanleiding van de feestelijkheden die plaats hadden vanaf de 60e verjaardag van de vorst (7/9/1930) tot de 40e verjaardag van zijn troonsbestijging (7/7/1951). Op het programma stonden de prevernissage van de tentoonstelling "Het Paleis van Brussel - Acht Eeuwen Kunst en Geschiedenis", een receptie en een ontmoeting met het vorstenpaar.

Ruim zeshonderd petekinderen waren aanwezig. Een geweldige drukte dus. Maar alles was tot in de puntjes geregeld: een doorgangsbewijs om tegen de voorruit van de auto te kleven, voorbehouden parkeerplaatsen in de nabijheid van het paleis en een uitnodiging op naam om binnen te mogen. Tenslotte werden Boudewijn en zijn echtgenote ook uitgenodigd op de begrafenis van koning Boudewijn op zaterdag 7/8/1993 met twee kaarten voor voorbehouden plaatsen in een van de zijbeuken van de kerk.

Na 1955 kenden we dus bij grote feestelijkheden geen stoet meer met wagens, alleen nog met vlaggen. Wij denken hierbij aan het zilveren priesterfeest van pastoor Louis Baeyens (21/5/1956), de bisschopswijding van mgr. Victor Van Beurden (11/2/1968) en diens gouden priesterfeest (8/9/1984).

Alleen het eeuwfeest van Adriaan Ruts dat gevierd werd op zaterdag 2 juli 1983 maakte hierop een uitzondering (zie hierover verslag in nr.8 van 15/6/1998 van dit tijdschrift). Toen trok er een prachtige stoet uit met een twintigtal zeer verzorgde wagens, mooie groepen en feestelijk uitgedoste muziekmaatschappijen. En gans de Poppelse gemeenschap deed mee. Dit feest bracht de mensen weer dicht bij elkaar en deed denken aan "de goede oude tijd"!

Want dat was het wat toen gebeurde in de verschillende gehuchten: de mensen hadden elkaar teruggevonden. Er heerste weer gezelligheid en vriendschap onder elkaar. En dat begon al met het maken van de wagens, want ieder gebuurte had er een te maken en er werd gewedijverd om de mooiste te hebben. Maar het was dan ook meer dan 300 jaar geleden dat er nog een eeuweling geweest was in Poppel.

Of men in Poppel nu, op dit ogenblik, nog zo'n stoet zou kunnen opbouwen voor een honderdjarige? Ik weet het echt niet, maar voorlopig stelt zich het probleem nog niet: de oudste inwoner van ons dorp is nog 5 jaar van de kaap van de 100 verwijderd.

Ravels, Weelde en Poppel: "Toen en Nu"

door Laurent Woestenburg

Ravels Toen: De Grote Baan met vooraan het café Piroen van de familie Roymans, later van de familie Van Nylen. Op het terrasje zitten smid Van Rooy en brouwer Buys. Iets verder woonde Karolien Verhaegen (Karlien Kwak)

Ravels Nu: De bomen zijn verdwenen, het café is nu een bank en de kleine huisjes verderop maakten plaats voor nieuwbouw.

Weelde Toen: De Melkerijstraat, met uiteraard vooraan de melkerij, toen nog de dagelijkse verzamelplaats voor boerenkarren en -wagens met kletterende melkkannen. Binnenin geurende verse boter en heerlijke botermelk. Ernaast stonden nog geen huizen.

Weelde nu: Een inmiddels vergroot maar nog niet zo fraai ogend melkerijgebouw met verderop woonhuizen. Thans is het gebouw eigendom van de gemeente

Poppel Toen: De Pastorijstraat in het begin van deze eeuw. Toen zag je de pastorie nog staan. Vooraan kleine huisjes met gewone ambachtelijke bedrijvigheid.

Poppel Nu: Een ingegroeide pastorie en links een rij nieuwbouwhuizen. In de verte zie je toch nog de bewaarde boerderij op de hoek van de Trier.

Sint-Jan van Weelde-Straat tussen 1896 en 1951 (10)

door Laurent Woestenburg

1937 is een jaar zonder veel geschiedenis. En toch stellen wij een aantal wetenswaardigheden vast die het vermelden waard zijn. Om te beginnen blijkt de traditionele vrijgevigheid van de mensen voortzetting te krijgen. Immers, op 29 mei krijgt de pastoor van de kinderen van de overleden notaris De Bougne 3000 frank voor de aankoop van twee kandelaars voor het hoogkoor van de kerk. Ze worden geleverd door de firma Schroëter-Desseyn uit Mechelen en kosten dan al het niet onaardige bedrag van 4028,80 frank, waarvan dus de parochie de resterende 1028,80 frank moet bijpassen.

Kosteres Maria Segers doet ook haar duit in het zakje en schenkt 2000 frank voor een ciborie, die te Mechelen is geslagen door de heer Pynenborg. Ook hiervoor moet de parochie 1200 frank uit haar beugel halen. Merkwaardig is, dat de schenkster niet haar eigen naam erop vermeld wil zien, maar wel die van haar zuster Josephina samen met het jaartal 1933, en niet 1937.

Voor de statistieken

In de Sint-Janskerk worden in 1937 zes huwelijken ingezegend, 30 kinderen gedoopt en acht mensen begraven. Van deze acht zijn er niet minder dan zes kinderen. Er zijn 40 vormelingen, van wie 21 jongens en 19 meisjes. Er is dus een opmerkelijk verschil tussen dit aantal en het aantal geboorten in dit jaar.

Emmaüs

Inmiddels werd, bij de grens met Poppel in het gebied De Flaes, op de eigendom van de familie Misonne het prachtige Emmaüs gebouwd. Priester Misonne en zijn zuster Cécile willen er in de eerste plaats een thuishaven voor leidsters van de Katholieke Actie van maken. Op 2 februari 1939 wordt het gebouw echter betrokken door de zusters van Regina Pacis. Zij behoren tot een kloosterorde die te Ukkel werd gesticht door deken Jules Fierens en juffrouw Marguerite Van de Vorst. Dat betekent dat ze in de regel Franstalig zijn. De kloosterregel schrijft voor de armoede, reinheid en gehoorzaamheid te beoefenen. De kleding moet bestaan uit de volgende onderdelen:

- * voor binnenshuis: een uniforme jurk met een wit schort en een voile;
- * voor de officies: een grijze of witte kap;
- * voor buiten het klooster: een grijze kap, maar verder gewone burgerkleding;
- * verder steeds grijze kousen en grijze of zwarte schoenen.

De zusters mogen, in tegenstelling tot die van de meeste andere kloosterorden, elk jaar tot maximum één maand vrijaf nemen.

Pastoor Tubbax 25 jaar priester

Op dinsdag 30 mei 1939 is pastoor Louis Tubbax 25 jaar priester. De parochianen willen er persé een feest van maken, terwijl de feesteling zelf liever niet het feestvarken wil uithangen. Er wordt doorgedreven en op zaterdag 3 juni is heel de parochie op de been om haar pastoor te vieren met een stoet van de pastorie naar de kerk, daarna een jubelmis en verder op de pui van het gemeentehuis de overhandiging van een geschenk, de stoet terug naar de pastorie en een concert van de fanfare. Er verschijnt een uitgebreid verslag in het blad De Week, maar ook in het Nederlandse Dagblad van Noord-Brabant.

Dit laatste verslag is beslist het lezen waard, maar te lang om het integraal af te drukken. Daarin worden pastoor Tubbax, maar ook de parochie van Sint-Jan met heel veel superlatieven bedacht. Om u even te laten proeven van de stijl geef ik hier alvast het begin van het relaas weer: *" t' Oude, uitgebreide, echt Kempische dorp Weelde, liefelijk gelegen tussen mooie bossen, vruchtbare weiden en akkers en deels nog ongerept heideschoon, vierde het zilveren priesterfeest van den alom beminden pastoor der Sint-Janskapel."*

Overigens zijn ook de geschenken de moeite waard. Voor zichzelf wil pastoor Tubbax niets. Daarom schenkt men allerlei attributen voor gebruik in de kerk: een volledige set van drie witte misgewaden (7500 frank), gemaakt door de zusters van het H.Graf te Turnhout vanwege de parochie, een missaal vanwege de kosteres Maria Segers, een stola van de Derde Orde en de meisjes van de Eucharistische Kruistocht en zes koperen kandelaars voor het altaar vanwege de schoolkinderen

Voor de statistieken

In 1939 telt Sint-Jan acht huwelijken, 28 dopen en acht sterfgevallen. In 1940 telt Sint-Jan 30 dopen, 2 huwelijken en 10 sterfgevallen.

Schoolkwestie

Reeds enige tijd is er in de Straat, en vooral in de Hegge, gemopper te horen in verband met de school. Probleem is, dat de kinderen veel te ver te voet naar school moeten. Alleen uit de Hegge gaan dagelijks 80 kinderen naar de gemeentelijke jongensschool en de vrije meisjesschool, beide gelegen ver in de Koning Albertstraat. Voor velen onder hen betekent dat een uur lopen. "Er moet een school komen in de Straat!" is de alom geslaakte kreet. Er staat wel een vrije bewaarschool (kleuterschool), helemaal vooraan in de Hegge, maar die biedt geen soelaas voor de kinderen van de lagere school.

De bevolking organiseert daarom een petitie voor de gemeenteraad. Deze stemt ermee in om twee klaslokalen bij te bouwen, één voor de eerste graad (eerste en tweede studiejaar) van de gemeentelijke jongensschool en één voor de eerste graad van de vrije meisjesschool. Inspecteur Emiel Van Hemeldonck verklaart zich met dit voorstel akkoord. Maar helaas..., dan breekt de oorlog uit en de plannen dienen opgeborgen te worden tot na de oorlog.

Wijkschool

De oorlog breekt uit

Op vrijdag 10 mei in de vroege ochtend heerst er een drukte van jewelste. Vliegtuigen trekken onder zwaar gebrom door het luchtruim en vallende bommen bulderen in de verte. Het nieuws verspreidt zich als een vuurtje: het is oorlog! In een hels tempo worden soldaten en paarden opgevorderd en wordt de brug van Ravels opgeblazen. In de nacht van vrijdag op zaterdag komen horden Franse soldaten vanuit de richting Weelde-Statie toe. Ze zijn uitgerust met kanonnen en tanks. Door Weelde rijden ze naar Poppel om verder Nederland in te trekken. Die doortocht duurt nog de hele zaterdag voort. Maar, de Duitsers laten zich niet onbetuigd en bombarderen er met hun stuka's op los.

Het Singeltje, het "Kiekenpark" tegenover Emmaüs en de boerderij van L. Van Beurden in het Moleneinde moeten een bommenregen verwerken. Gelukkig eist deze aanval geen mensenlevens. Anders verloopt het bombardement op het centrum van Poppel, waar wel burgers het leven laten. Doodsbang vluchten de mensen de velden en bossen in om zich schuil te houden voor het dreigend gevaar. In schuilkelders, afgelegen boerderijen, bossen, veldstallen en schaarhout zoeken de burgers hun toevlucht. In het dorp zelf valt, behalve soldaten, geen levend wezen te bespeuren. Franse soldaten met hun mitrailleurs, tanks en kanonnen bezetten overal strategische punten.

Toch moeten zij er het bijltje bij neerleggen. De Duitsers rukken op en verdrijven de Fransen. En dan ziet men 's zondags (Pinksterdag) hele rijen soldaten terugmarcheren langs dezelfde wegen waarlangs ze gekomen zijn. 's Maandags rond 10 uur komen de laatste voorbij en amper een uur later dagen de eerste patrouilles Duitse soldaten op. De daarmee gepaard gaande schietpartijen kosten het leven aan twee kindjes die in het Moleneinde uit hun schuilkelder zijn gelopen: één van Gust Brosens-Segers en één van Louis Huysmans-Brosens (zie ook blz.97 en 98). Na de middag van tweede Pinksterdag komt dan het Duitse leger voorgoed binnengevallen. Omdat de Fransen reeds weg zijn, blijft de schade van deze inval beperkt tot wat plundering van leegstaande huizen. Nadat op dinsdag de soldaten verder zijn getrokken, wordt het weer rustig in Weelde en komen de mensen uit hun schuilplaatsen terug naar hun huizen.

Inmiddels zijn vele mannen van 18 jaar en ouder opgevorderd, maar op de vlucht geslagen, richting West-Vlaanderen en Frankrijk. Een flink aantal zijn per fiets tot diep in Frankrijk gevlucht om aan de dienst te ontsnappen. Na verloop van enkele maanden zijn zij op één na allen weer terug thuis. Inderdaad, alleen Alfons Willems, zoon van boswachter Ferdinand Willems-Gysen, werd te Oostende door een bom getroffen en overleed. Een groepje, onder wie Jef Woestenburg, fietste tot zelfs in de streek van Sète in Zuid-Frankrijk om daar het moment van mogelijke terugkeer af te wachten.

Een groepje gevluchte streekgenoten vlakbij Sète (Zuid-Frankrijk). Uiterst links gehurkt: Jef Woestenburg

Het Belgisch leger kapituleert en de Weeldenaren die in dienst zijn gegaan, keren op twee na weer allen terug. Duitse eenheden komen in juni in de streek een onderkomen zoeken. De inkwartiering gebeurt in de regel bij de bevolking in huis. Zo begint een lange periode van Duitse bezetting. Toch heeft Weelde daarvan niet zo erg veel te lijden.

Pastoor Kolen verongelukt

Karel Kolen is een Weeldenaar die als pastoor de dienst uitmaakt in Weelde-Statie. Wij hebben hem al herhaaldelijk genoemd in verband met bemiddelingsopdrachten in de vete tussen de twee dorpsgebieden van Weelde. Hij is buitengewoon goed gezien bij de bevolking en heeft zijn hart verpand aan zijn geliefde dorp. Het is bekend dat hij dagboekjes bijhoudt in verband met het reilen en zeilen van de bevolking van Weelde, de zogenaamde zwarte schriftjes die later verloren zullen geraken. Pastoor Kolen onderneemt op 1 oktober samen met pastoor Bouwen van Sint-Michiël een fietsuitstap naar Meersel-Dreef.

Bij het oversteken van de weg te Meerle wordt hij aangereden door een Duitse legerwagen en over een afstand meegesleurd. Nog dezelfde avond overlijdt hij in de kliniek van Turnhout. Zijn begrafenis trekt een massa volk, want heel het dorp lijdt onder het verlies van deze gevierde dorpsfiguur. (Bron: Dagboek van L. Tubbax)

Van Pieren, Bokken en Krombeenders, gesprek met Henri Van Dun, Secretaris op rust

door Marc Van Gorp

Een kille, zure woensdagnamiddag in december '98 werd ik ontvangen door Henri Van Dun, bij een gezellig brandend haardvuur. Met een boeiend verteller als Henri Van Dun, is het niet moeilijk om tot een gesprek te komen. Het is niet gemakkelijk om echt een interview af te nemen, want eens Henri aan het vertellen slaat, is het alsof een spraakwaterval op je afkomt. Wij zullen dan ook, voor zover mogelijk, een chronologische weergave brengen van de door Henri, bijgestaan door zijn lieve echtgenote Maria, gebrachte onderwerpen.

De naam "Van Dun" is zoals men in de volksmond wel eens zegt, bijna zo oud als de straat. Voor zover men nu reeds heeft kunnen achterhalen is de naam "Van Dun" afkomstig van het gehucht "Dun" onder Esbeek waar o.a. de herberg "In den Bokkenrijder" staat. Onze Henri Van Dun werd geboren op 1 augustus 1924 te Ravels-Eel, als oudste telg van het gezin Jan Van Dun- De Wit. Het was dus normaal dat hij hier en daar een hand moest toesteken om het huishouden mee recht te houden. De vader van Henri was Jan Van Dun, handelaar in meststoffen plus café (staminee) en kruidenierswinkel, en zoals vroeger in alle dorpen het geval was, met het weekend stond er in het café een kastje met spiegel en een coiffeursstoel. (Zie ook café De Man in Ravels en café Jef De Rijck in Weelde).

In de periode voor de oorlog tot ongeveer 1948 gingen de meeste mannen éénmaal per maand naar de kapper voor het haarknippen, en sommigen eenmaal per week voor de baard. Voor de

prijzen die toen bij de kapper moesten betaald worden, staan wij nu perplex: 1/2 frank voor het scheren van de baard, en 1 frank om het haar te knippen. De cafés moesten in die tijd om 10 uur 's avonds sluiten, en om iedereen tijdig buiten te krijgen, stak Henri de handen mee uit de mouwen. Dat begon eerst door de baard van de klanten in te zepen. Pas later, de jaren dat Henri bestuurswetenschappen studeerde, en op zaterdagavond thuis kwam, en vader reeds ernstig ziek was, moest Henri alles kunnen: inzepen, scheren en knippen.

Henri Van Dun

Het sluitingsuur kon op zaterdag niet gerespecteerd worden, en in plaats van 10 uur werd het dikwijls 12 uur, toegestaan door de veldwachter als men maar aan het "barbieren" was. Omdat de kinderen nooit goed bleven stilzitten tijdens het haarknippen, moest men die altijd maar vragen stellen. Zo antwoordde Rik Van Tigchelt op de vraag van Henri: "Voor wat leerde jij? Ik voor pastoor en ons Theresa voor moeder". In 1947 kwam er op het gemeentehuis een plaats vrij voor bediende-opsteller, en van de 7 kandidaten die er waren, werd Henri uitgekozen. Hij was blij, want hij was thuis kostwinner geworden, en ook enigszins verdrietig omdat zijn beste vriend Jef Paulussen ook kandidaat was.

En zo begon Henri zijn carrière op 1/12/1947 op het gemeentehuis van Ravels. Zijn enige werkmakker was de toenmalige secretaris Henri Snels, die in de vooroorlogse periode gemeenteontvanger was geweest, en sedert 1945 de functie van secretaris vervulde.

In 1948 was er behoefte aan een nieuwe bediende, en toen werd Gerard De Clerck uit Turnhout (daar hij weerstand was) door de hogere overheid benoemd, terwijl velen dachten dat Louis Van Deun, geboren en getogen te Ravels, tevens voetbalster, zou benoemd worden, aangezien hij door de gemeenteraad verkozen was.

Op het einde van de veertiger jaren was er nog niet die administratieve rompslomp die er nu tegenwoordig wel degelijk is. Het werk op het gemeentehuis bestond o.a. uit het opmaken van de verslagen van de gemeenteraad en van het schepencollege, het bijhouden van de veranderingen in de burgerlijke stand: geboorte, huwelijk en overlijden. Ook het opmaken van de kiezerslijsten, adreswijzigingen, en de administratie van de inenting tegen pokken, behoorden tot de werkzaamheden van het bediendenpersoneel van de gemeente. Elke tien jaar werd er ook een volkstelling gehouden.

In Ravels bracht dit veel werk mee, want de schippers moesten geteld worden in de gemeente waar het schip aangemeerd lag op 1 januari. Veel schepen lagen aangemeerd voor de fabriek van C.B.R., en de veldwachter en het gemeentepersoneel moesten vroeg op pad om de gegevens van de schippersfamilies te noteren. Aan boord gaan over een smalle loopplank,

papieren voor de volkstelling invullen bij het nuttigen van een of meerdere borrels, en dit soms op meer dan 10 schepen ... de gevolgen laten zich raden. Eens trapte de veldwachter naast de loopplank, zakte door het ijs en kwam in het koude water terecht. Natuurlijk door de schuld van de schipper, die achter de "tellers" op de loopplank kwam om ze zo een wip te geven.

De gemeentebedienden gingen de formulieren van de volkstelling bij de mensen thuis invullen, maar kwamen soms wel voor rare situaties te staan. Het gebeurde eens dat de vader van een gezin van meerdere kinderen, het kind van zijn dochter, graag op zijn trouwboek zag ingeschreven. Een boer die zelf de papieren gedeeltelijk had ingevuld, had in het vakje achter zijn naam, voorzien voor M of V ter verduidelijking van het geslacht, geschreven: "dit jaar nog niet".

In 1947 gaf de gemeente ook een berichtenblad uit, en alles werd geschreven op een schrijfmachine met carbon; de teksten moesten dus verschillende keren worden geschreven. Dit berichtenblad bevatte het nieuws van de gemeente, en de boeren konden er hun producten in te koop aanbieden. Sommigen noemden het berichtenblad "het varkensblaadje".

Stilaan moesten er meer en meer exemplaren van het berichtenblad gemaakt worden, en van zodra een stencilmachine werd aangekocht, werd de oplage opgevoerd tot 700 exemplaren. Telkens weer werden meer taken aan de gemeente opgelegd, en nu is het zo dat de gemeente voor alles en nog wat personeel moet inzetten: milieu, burgerlijke stand, bouwdienst, secretariaat, technische dienst, rijbewijzen, reispassen... Op zijn 50e verjaardag, dat was op 1 augustus 1974 werd Henri Van Dun eenparig tot secretaris benoemd in opvolging van Henri Snels. De gesprekken over fusies van gemeenten waren toen reeds volop bezig.

Onder burgemeester Francis Tanghe werd de fusie van Ravels, Weelde en Poppel een feit op 1 januari 1977. De burgemeester van Ravels, Francis Tanghe, was burgemeester van de pilootgemeente en werd ook de eerste burgemeester van de nieuwe fusiegemeente. Henri Van Dun als secretaris van de pilootgemeente Ravels, werd aangesteld om de overgang naar de fusie mee voor te bereiden. De gemeente met het hoogste aantal inwoners werd bij wet "pilotgemeente".

Dat het gemeentehuis van de fusiegemeente Ravels nu in Weelde staat, heeft buiten het feit dat het centraal gelegen is, ook met toeval te maken. Weelde was verplicht geweest gronden te verkopen om er een Navo-vliegveld te laten bouwen. Maar een gemeente moet de gelden die ze krijgt bij de verkoop van een deel van het patrimonium, terug beleggen... en in Weelde werd besloten een voor die tijd enorm groot gemeentehuis te bouwen, dat in het begin enkel bemand was door een secretaris, twee bedienden en een veldwachter. Bij de fusie was het dan ook duidelijk dat voor de samenvoeging van de administratie van de 3 gemeenten, Weelde de meest geschikte ruimte bezat.

Het werk van Henri Van Dun was niet gedaan met de voorbereiding van de fusie. Hij werd niet enkel de laatste secretaris van het "oude" Ravels, maar werd tevens de eerste secretaris van het "nieuwe" Ravels. Hij bleef dit tot bij zijn oppensioenstelling op 1/8/1989. De tijd van de gewone schrijfmachine en stencilmachine werd zeer vlug achterhaald door de computer. Henri heeft nog meegeholpen bij de aankoop van de eerste computers die op het gemeentehuis verschenen, maar heeft er zelf niet meer mee gewerkt. In de periode dat Henri Van Dun in

dienst was bij de gemeente, heeft hij onder vier burgemeesters gewerkt: Jacobus Van Leent, Antoon Paulussen, Francis Tanghe en Jozef Segers.

Ten tijde dat Jacobus Van Leent burgemeester was van Ravels, van 1/1/1947 tot 20/1/1953, waren er in Ravels een 100-tal geboorten per jaar, waarvan 90% thuis gebeurden, en bij elke geboorte-aangifte zijn er twee getuigen nodig. Meestal werden de aanwezige bedienden op het gemeentehuis verzocht om getuige te zijn. Met maar een secretaris en twee bedienden die er toen werkten, gebeurde het meer dan eens dat er 2 personeelsleden met de gelukkige vader in de herberg zaten. (Er was altijd één planton). Wanneer de vader twee getuigen meebracht, gebeurde het dat tegen de getuigen gezegd werd: "teken maar in 't kort", en dan schreef die getuige in plaats van bv. Joannes Van Dik - Joannes V.D.

Veel meer nog heeft Henri ons die woensdagmiddag verteld, maar wij denken dat met wat wij hiervoor geschreven hebben, wij het voornaamste van ons gesprek hebben weergegeven. Henri, hartelijk dank voor de gulle ontvangst, de aangename anecdotes, uw bereidwillige medewerking. Misschien komen wij nog wel eens terug om nog meer van je sappige verhalen te horen, en ...het ga je goed.

Zuster Martina Rieberghs

door Josepha Aerts

Maria Rieberghs werd geboren te Poppel op het Hoogeind op 6 september 1874. Als jong meisje trad zij in het klooster van de Zusters van het Heilig Hart van Maria te Berlaar op 19 maart 1895, legde tijdelijke geloften af op 22 september 1896, eeuwige geloften op 10 september 1901 en kreeg de kloosternaam van Zuster Martina. Op het einde van de vorige eeuw zond dit klooster op aanvraag van de aartsbisschop vier zusters naar Congo om er een missiepost te stichten. Congo was toen nog persoonlijk eigendom van koning Leopold II en stond voor de missionering in het allereerste stadium: geen vervoer, geen wegen, geen dokters, geen geneesmiddelen, alles was nog wildernis.

Twee jaar later vroegen onze zusters versterking van de gelederen. Op aanvraag van de overste vertrok ook zuster Martina op 24 november 1901 met drie andere zusters aan boord van de Albertville naar Congo. De overtocht duurde drie maanden, namelijk zes weken per boot van Antwerpen tot aan de havens van de Congostroom en nog eens zes weken te voet of met een inlandse prauw over de stroom, naargelang de mogelijkheid tot aan de missiepost in de Uelestreek in het binnenland.

Het was in de beginperiode een echt waagstuk. Onderweg ziek geworden, en bij gebrek aan de nodige geneesmiddelen was zij niet meer bij machte de weg te voet verder te zetten. Men moest haar vervoeren op een nooddraagbaar van stokken. Men bereikte Lisala, maar wegens haar slechte gezondheidstoestand keerde men met haar terug naar de missiepost van de Zusters Franciscanessen van Nieuw-Antwerpen, alles was tevergeefs, ze stierf aldaar op 10

februari 1902. Zij was 28 jaar! Een tweede zuster van deze groep, met name zuster Florentia, stierf ook onderweg. Zo was het aantal zusters reeds tot de helft geslonken voor de aankomst in de missiepost.

Enkele jaren na de eerste wereldoorlog kwam in Poppel op het gemeentehuis een aanvraag toe vanwege de hogere overheid (Ministerie van Koloniën) om een straat, om het even waar in de gemeente, naar haar te noemen tot haar nagedachtenis. Om daaraan gevolg te geven werd eerst de straat voorgesteld waar zij het laatst had gewerkt bij een landbouwer. Maar uiteindelijk koos de toenmalige gemeenteraad het Hoogeind, want daar was zij geboren, daar stond nog het ouderlijk huis en daar woonden ook nog de andere familieleden.

De straat werd kortweg Rieberghsstraat genoemd. Tot in 1970, want toen besloot de gemeenteraad er een punt achter te zetten. Het werd de Beekseweg om zogezegde toeristische redenen. Ik weet dat deze verandering niet zonder wrijving is verlopen. Er woonden immers nog familieleden die de naam Rieberghs droegen en dit was verwarrend voor buitenstaanders in de zaak. Men kon gemakkelijk veronderstellen dat het hen betrof.

Als Beekseweg heeft de straat voor het toerisme niet zoveel betekenis. Gewoonlijk wordt toch de Tilburgseweg naar Goirle gebruikt om Hilvarenbeek te bereiken. Eveneens moet men voor Baarle-Hertog de Pastorijstraat inslaan. Dit waren dus nepargumenten en ook nu nog ontbreken in het centrum van Poppel de elementairste wegwijzers naar de aangrenzende dorpen Weelde, Hilvarenbeek, Alphen, Hooge- en Lage Mierde, Goirle, Esbeek, enz. (!) Ongelooflijk, maar jammer genoeg waar. In het berichtenblad voor Ravels, Weelde, Poppel van 1 november 1979 maakte men melding van de beslissingen van de gemeenteraad van 15 oktober 1979 waarin werd beslist de straatnaam te veranderen in Beekseweg.

J. M. J. A.

†

TER ZALIGER GEDACHTENIS

VAN

ZUSTER MARIA MARTINA

(ADRIANA) RIEBERGHS.

Zij werd geboren te Poppel, den 6 Sept. 1874
Trad in het klooster der Zusters van het
H. Hart van Maria te Berlaar den 19 Maart. 1895
Sprak hare tijdelijke beloften uit, den 22
September. 1896
Sprak hare eeuwige beloften uit, den 10
September. 1901
Vertrok naar de missie van Oewelee
(Kongo), den 21 November. 1901
Gesterkt door de HH. Sacramenten, ont-
sliep aldaar in den Heer den 10 Februari . 1902

Ik heb aan de stem van den Heer mijn God
gehoorzaamd en alles volbracht zooals Gij, Heer,
het mij bevolen hebt. (Deut. xxvi, 14).
Ik was een kind van Maria, en ik ben weder-
gekeerd tot mijne Moeder. H. Bernardus.
Dierbare Zuster Florentia, voor het hiel onzer
zwarte broederen verlangde de Heer het offer
van ons leven: « Gelijk het Hem behaagd heeft
is het geschied; de naam des Heeren zij ge-
zegend. Job. i. 21.
Zoet Hart van Maria, wees mijn heil. (300 d. aft.)

R. I. P.

Bidprentje met foto van zuster Martina Rieberghs

Vierhonderd jaar Dickens te Ravels en te Weelde (2)

door Willem Paulussen (†) en Frans Vosters

Totaaloverzicht

I Aert Jacobs - Arnold Aerts - Vulgo Dickens, geboren rond 1570, landbouwer, overleden te Ravels in 1635, ongeveer 65 jaar oud. Hij is getrouwd te Ravels rond 1600 voor de kerk, op ongeveer 30-jarige leeftijd met Dinge = Dymphna Faes Huybs. Uit dit huwelijk:

1. Jacob Aertsen = Aert Jacobs Vulgo Dickens, geboren te Ravels rond 1600, volgt onder II-a.
2. Servaes Dickens, geboren te Ravels rond 1600. Volgt onder II-b.
3. Gijsbrecht Dickens, geboren te Ravels rond 1600. Hij is getrouwd rond 1630 voor de kerk, op ongeveer 30-jarige leeftijd met Elisabeth Mostmans.
4. Margriet Dickens, geboren te Ravels rond 1600. Zij is getrouwd rond 1630 voor de kerk, op ongeveer 30-jarige leeftijd met Jan Moerlants.
5. Aert Jacobs de Jonge Vulgo Dickens, geboren te Ravels rond 1600, volgt onder II-c.

II-a. Jacob Aertsen = Aert Jacobs Vulgo Dickens, zoon van Aert Jacobs - Arnold Aerts - Vulgo Dickens (I) en Dinge = Dymphna Faes Huybs, geboren te Ravels rond 1600, landbouwer, overleden te Ravels op 23 maart 1670, ongeveer 70 jaar oud. Hij is getrouwd te Ravels voor 15 maart 1627 voor de kerk, op hoogstens 27-jarige leeftijd met Margriet Joos Gijs (hoogstens 27 jaar oud), geboren te Ravels rond 1600. Uit dit huwelijk:

1. Peter Dickens, geboren te Ravels rond 1630, overleden in 1681, ongeveer 51 jaar oud. Hij is getrouwd rond 1660 voor de kerk, op ongeveer 30-jarige leeftijd met Mayken Adriaen Antonissen (ongeveer 30 jaar oud), geboren rond 1630.
2. Judocus of Joost Dickens, geboren te Ravels rond 1630, volgt onder III-a.
3. Gregorius Dickens, geboren te Ravels rond 1630.
4. Joannes Dickens, geboren te Ravels rond 1630. Hij is getrouwd rond 1660 voor de kerk, op ongeveer 30-jarige leeftijd met Cornelia Amelis Adriaensen (ongeveer 30 jaar oud), geboren rond 1630.
5. Willemken Dickens, geboren te Ravels rond 1630. Zij is getrouwd te Ravels rond 1660 voor de kerk, op ongeveer 30-jarige leeftijd met Simon Van den Broeck (ongeveer 30 jaar oud), geboren rond 1630.
6. Jenneken Dickens, geboren te Ravels rond 1630. Zij is getrouwd te Ravels rond 1660 voor de kerk, op ongeveer 30-jarige leeftijd met Cornelius Van Ael (ongeveer 30 jaar oud), geboren rond 1630.

7. Dymphna Dickens, geboren te Ravels rond 1640. Dymphna was een buitenechtelijk kind verwekt bij Margriet Pauwels. Zij was gehuwd met Sebastiaan Cornelissen.

II-b. Servaes Dickens, zoon van Aert Jacobs - Arnold Aerts - Vulgo Dickens (I) en Dinga = Dymphna Faes Huybs, geboren te Ravels rond 1600. De kinderen van Servaes Dickens en Jenneken Joos Gijs krijgen de familienaam Servaessen en dit ondanks deze Servaes tot de Aertsen-tak van de Dickens-stam behoort. Hij is getrouwd te Ravels rond 1660 voor de kerk, op ongeveer 60-jarige leeftijd met Jenneken Joos Gijs (ongeveer 60 jaar oud), geboren te Ravels rond 1600. Uit dit huwelijk:

1. Henricus Servaessen, geboren te Ravels rond 1630, gedoopt rond 1640, volgt onder III-b.

II-c. Aert Jacobs de Jonge Vulgo Dickens, zoon van Aert Jacobs - Arnold Aerts - Vulgo Dickens (I) en Dinga = Dymphna Faes Huybs, geboren te Ravels rond 1600, overleden aldaar in 1659, ongeveer 59 jaar oud. Hij is getrouwd te Ravels rond 1630 voor de kerk, op ongeveer 30-jarige leeftijd met Sijke Balemans (ongeveer 30 jaar oud), geboren te Ravels rond 1600. Uit dit huwelijk:

1. Jenneken Dickens, geboren te Ravels rond 1630. Zij is getrouwd te Ravels rond 1660 voor de kerk, op ongeveer 30-jarige leeftijd met Peter Adriaensen (ongeveer 30 jaar oud), geboren te Ravels rond 1630.

2. Dymphna Dickens, geboren te Ravels rond 1630. Zij is getrouwd te Ravels rond 1660 voor de kerk met Cornelius Hendrix, geboren te Ravels rond 1630.

3. Elisabeth Dickens, geboren te Ravels rond 1630, ongejaard.

4. Anna Dickens, geboren te Ravels rond 1630, ongejaard.

III-a. Judocus of Joost Dickens, zoon van Jacob Aertsen = Aert Jacobs Vulgo Dickens (II-a) en Margriet Joos Gijs, geboren te Ravels rond 1630, overleden te Weelde, begraven op 28 augustus 1695, ongeveer 65 jaar oud.

Judocus Jacobi Aertsen of Joost Jacob Dickens werd omstreeks 1630 te Ravels geboren. Bij zijn huwelijk in 1656 te Weelde werd hij geregistreerd als Judocus Jacobi Aertsen. Judocus van Jacobus van Arnold Dickens werd in de archieven van verschillende namen voorzien, zoals in de inleiding reeds werd aangehaald. In 1657 heette hij voor de dingbank te Weelde, Joost Aertsen. In 1659 noemden men hem daar Joost Jacobs en in 1661 Joost Jacob Aertsen. In 1668 tekent hijzelf met "Joost Jacobs" en in 1670 schreef men eindelijk Joost Jacob Dickens. Te Ravels verscheen hij meermaals voor de dingbank. Op 10/2/1668 was Joost Jacob Aerts toezienaar over de onmondige kinderen van Gijs Faes Gijs, die gehuwd was met zijn nicht Tanneke Aert Jacobs. Op 27/1/1669 was Joost Jacob Aertsen toezienaar over de kinderen van Anthonius Daneel Kelders (GAR 25 folio 146r en v). Op 12/10/1671 was Joost Jacob Aertsen toezienaar over de kinderen van Adriaan Wouters, die gehuwd was met Elisabeth Anthoni Daneels of Kelders. In 1681 werd hij voogd over de weduwe en de kinderen van zijn broer Peter. Op 15/7/1681 trad hij op tegen de weduwe van zijn broer Peter.

Te Ravels verkocht hij zijn eigendommen. Op 4/12/1679 een deel in het huis op het Gilseinde (GAR 4 folio 128). In de Heilige-Geestrekeningen van Ravels uit 1748 staat vermeld: "*Den grooten acker gecomen van Joos Dickens, 259 roeden en int landt de putacker gecomen van Joos Dickens, 193 roeden.*" Joost Dickens huwde te Weelde op 26/9/1656 met Jenneken of Joanna Janssen. Jenneke Janssen werd te Weelde geboren op 20/3/1636 als dochter van Wouter Janssen en Christina Smeyers uit Turnhout. Zij was een dochter uit het derde huwelijk

van haar vader. Na de dood van haar vader werden de twee boerderijen op de Leemputten, die beiden verhuurd waren, verdeeld. De helft van de boerderij "*De Nouw Leyns*" viel haar ten deel (Akte van deling en scheiding van 24/1/1647). Er waren vier kinderen uit de drie huwelijken van Wouter Janssen. Op 26/7/1659 betaalde Joost Jacobs de schuld van 255 gulden, die de uitkoop hadden meegebracht.

Op 22/3/1694 liet Joost Jacob Dickens een hypotheekakte opmaken voor de schepenbank van Weelde. Hij moest zijn hoevegebouwen met 10 ha grond in pand zetten bij de bisschop van Antwerpen opdat zijn zoon Jacobus priester gewijd zou kunnen worden. Gans zijn eigendom werd op 2600 gulden geschat. Op 1/9/1700 liet de weduwe van Joost Dickens, Jenneken Janssen andermaal een hypotheek opmaken bij dezelfde dingbank en zette dezelfde hoeve in pand bij de bisschop van Antwerpen opdat haar zoon Cornelius priester gewijd zou kunnen worden. Jenneken Janssen liet de gebouwen met 1600 roeden grond belasten en de waarde daarvan werd op 3000 gulden geschat. Ze verklaarde dat de goederen als erfdeel van haar vader waren gekomen. Het doel van deze hypotheeken was een voorzorgsmaatregel, indien de toekomstige priesters later niet voldoende inkomsten uit de kerkelijke beneficiën haalden, dan konden zij beroep doen op de opbrengst van de pandgoederen.

Op 14/10/1677 leende de gemeente Weelde 300 gulden bij Joost Dickens en zijn weduwe verklaarde in 1702 dat deze som werd terugbetaald. Joost Dickens overleed te Weelde en werd binnen de kerk begraven op 28/8/1695. Zijn vrouw Joanna Janssen overleed eveneens te Weelde en ook zij werd binnen de kerk begraven evenals hun kinderen Margarita en Jacobus.

Hij is getrouwd te Weelde op 26 september 1656 voor de kerk, op ongeveer 26-jarige leeftijd met Joanna Janssen (20 jaar oud), geboren te Weelde, gedoopt aldaar op 20 maart 1636, overleden aldaar op 9 november 1710, 74 jaar en 7 maanden oud. Uit dit huwelijk:

1. Margarita Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 9 december 1657, overleden te Weelde op 18 maart 1731, 73 jaar en 3 maanden oud. Bij haar geboorte werd haar vader Judocus Arnoldi genoemd en haar moeder Joanna Walteri Jois. Zij is getrouwd te Weelde op 13 november 1677 voor de kerk, op 19-jarige leeftijd met Adrianus Van Gestel (ongeveer 27 jaar oud), geboren te Weelde rond 1650.
2. Waltherus Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 6 november 1661, volgt onder IV-a.
3. Christina Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 1 juli 1666, overleden te Weelde op 15 mei 1676, 9 jaar en 10 maanden oud. Christina overleed tijdens de pestepidemie. Bij haar geboorte werd haar vader ingeschreven als Judocus Jacobi Ravelensis.
4. Jacobus Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 16 december 1670, overleden te Weelde op 3 mei 1728, 57 jaar en 4 maanden oud. Bij de geboorte van zijn vierde kind werd de vader eindelijk ingeschreven als Judocus Jacobi Dickens en de moeder als Joanna Walteri Janssen.

Jacobus werd in 1690 ingeschreven aan de universiteit van Leuven en hij werd priester gewijd voor het bisdom Antwerpen in 1694. Kort daarop werd hij kapelaan te Weelde en tevens beneficiant. Hij had daardoor zoveel kerkelijke inkomsten dat de pastoor er naar van werd. Deze kloeg Jacobus herhaaldelijk aan wegens onbekwaamheid en zijn smaak voor brandewijn. Hij werd hiervoor ook op het matje geroepen bij de Bisschop. Jacobus stierf te Weelde en werd in de kerk begraven.

5. Cornelius Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 30 december 1674. Vader Joost was de pastoor duidelijk bijgebleven want hij werd andermaal ingeschreven als Judocus Jacobi Dickens, voor zijn moeder was de naam weer niet helemaal duidelijk en men noemde haar

Joanna Wouter Jans. Cornelius werd aan de Leuvense universiteit ingeschreven in 1692 en hij werd priester gewijd in 1700. Waar Cornelius na zijn priesterwijding leefde en stierf is niet geweten.

6. Joannes Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 25 september 1679, volgt onder IV-b.

III-b. Henricus Servaessen, zoon van Servaes Dickens (II-b) en Jenneken Joos Gijs, geboren te Ravels rond 1630, gedoopt rond 1640. Hij is getrouwd te Weelde rond 1670 voor de kerk, op ongeveer 40-jarige leeftijd met Lucia Geerts (ongeveer 30 jaar oud), geboren te Weelde rond 1640. Uit dit huwelijk:

1. Hermanus Henrici Servaessen, geboren te Weelde rond 1660, volgt onder IV-c.
2. Arnoldus Servati Dickens, geboren te Ravels, gedoopt op 1 juli 1671.
3. Cornelius Servaessen, geboren te Weelde, gedoopt op 13 januari 1682.

IV-a. Waltherus Dickens, zoon van Judocus of Joost Dickens (III-a) en Joanna Janssen, geboren te Weelde, gedoopt op 6 november 1661, overleden te Weelde op 1 augustus 1716, 54 jaar en 8 maanden oud. Vader was Judocus Jacobi en moeder was Joanna Walteri Joannis Weldensis. Hij is getrouwd te Weelde op 15 april 1692 voor de kerk, op ongeveer 30-jarige leeftijd met Maria Willem Lemmens (ongeveer 32 jaar oud), geboren te Weelde, gedoopt rond 1660, overleden te Weelde op 27 juli 1704, ongeveer 44 jaar oud. Uit dit huwelijk:

1. Josephus Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 15 september 1696.
2. Jacobus Dickens, geboren te Weelde, gedoopt rond 1697, overleden te Weelde op 15 april 1698, ongeveer 1 jaar oud.
3. Jan Baptist Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 28 september 1700, overleden te Weelde op 21 november 1729, 29 jaar en 1 maand oud. Na het overlijden van zijn vader in 1716 werd Jan Baptist opgenomen in het gezin van zijn oom Joannes Dickens en Catharina Adriaan Hendrix Van Giel. Zijn pleegouders zorgden ervoor dat Jan Baptist kon studeren en priester gewijd kon worden. Jan Baptist was het enige overlevende kind van Waltherus Dickens en Maria Willem Lemmens, zijn oudere broers waren jong overleden en zijn moeder overleed toen hij nauwelijks vier jaar was. Jan Baptist studeerde te Leuven vanaf 1718 en werd priester gewijd in 1724. Op 17 juni 1726 liet hij reeds de hypotheek opheffen die zijn ooms en tantes voor hem verpand hadden.

IV-b. Joannes Dickens, zoon van Judocus of Joost Dickens (III-a) en Joanna Janssen, geboren te Weelde, gedoopt op 25 september 1679. Vader Joos werd bij de geboorte van zijn jongste zoon ingeschreven als Judocus Jacobi Dickens en de moeder als Joanna Gualteri Janssen.

Joannes werd de stamhouder. Zijn broers Jacobus en Cornelius werden priester en de kinderen van Waltherus stierven allen vrij jong. Bij de doop van Joannes trad Sebastiaan Gaspar Anthonissen op als doopheffer samen met Petronella Bols, de echtgenote van Daniël Kelders. Joannes huwde te Weelde op 13/3/1703 met Catharina Adriaan Hendrix Van Giel, in de vasten en zonder roepen. Zijn broer Jacobus zegende het kerkelijk huwelijk in. Het was oorlogstijd en er werd gevochten tussen de Hollanders en de Fransen. De Hollanders verwoestten Weelde in 1703 en de schade werd naar hedendaagse maatstaven op 250 miljoen frank berekend. Vermoedelijk verbleef Jan tijdens deze vijandelijkheden te Breda bij Francine en Hendrik Van den Broeck, een nicht en neef van Joannes. Francina was met haar man, een Ravelse koperslager uitgeweken naar Breda. Het kan ook zijn dat Joannes door de Fransen opgeroepen was om mee te strijden tegen de Hollanders en dat hij de plaat had gepoetst. In elk geval, na de totale nederlaag van de Fransen op 6/6/1706, dook Joannes weer op in Weelde,

en werd zijn eerste kind geboren op 2/5/1708. Joannes was net als zijn vader Joost, schepen te Weelde en als dusdanig vernoemd vanaf 1710. Hij bleef schepen tot 1750. In 1716 was zijn broer Walterus overleden en deze liet een minderjarige zoon Jan Baptist achter. Als 16-jarige werd Jan Baptist in het gezin van zijn oom Jan opgenomen. Op 30 september 1724 liet Jan Dickens met broer en zuster, een hypotheek vestigen op de hofstede en gronden van Joost Dickens, die 4000 roeden of ruim 13 ha groot was. De verpande goederen werden op 3000 gulden getaxeerd, door deze hypotheek zou neef Jan Baptist toegelaten worden tot de priesterwijding voor het bisdom Antwerpen. Het was reeds de derde maal dat de hoeve en gronden van Joost Dickens werden gehypotekeerd voor een priesterwijding.

Op 17 juni 1726 liet Jan Baptist de hypotheek opheffen ten voordele van zijn ooms en tante, die de goederen voor hem hadden verpand. De goederen van Joost Dickens waren toen nog in onverdeeldheid. Op 19 april 1725 trok Jan Dickens naar Breda met de volmacht van zijn broer Jacobus, zijn zuster Margriet en zijn neef Jan Baptist om hun deel in de nalatenschap van Francina Van den Broeck in ontvangst te nemen, op 20 november 1725 ging hij er andermaal een deel van de nalatenschap van Hendrik Van den Broeck opnemen. Hun deel bedroeg 18 gulden (G.A.Breda Not.R598 en 605). Zijn broer Jacobus, kapelaan te Weelde, overhandigde aan Adriaantje Van Gorp, weduwe van Jan Schoofs, in 't bijzijn van Huibrecht Adriaensen, schepen, een som van vijftig gulden voor de huisarmen van Weelde. Het kapitaal werd op 3 november 1744 door Jacob Van den Heuvel geleend en op 25 januari 1766 overgenomen door Anthoni Vloemans. Dit kapitaal bracht jaarlijks een rente op van 1 gulden en 15 stuivers (GAW nr.22 folio 105v). Jan Dickens overleed in Weelde op 26 juli 1755 en zijn vrouw Catharina Hendrix Van Giel overleed op 15 januari 1763.

Hij is getrouwd te Weelde op 13 maart 1703 voor de kerk, op 23-jarige leeftijd met Catharina Adriaan Hendrix Van Giel (21 jaar oud), geboren te Weelde op 21 juli 1681, overleden aldaar op 15 januari 1763, 81 jaar en 5 maanden oud. Uit dit huwelijk:

1. Josephus Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 2 mei 1708, landbouwer, overleden te Weelde in 1765, 57 jaar oud. Josephus Dickens ging op 9 maart 1762 een lening aan van 200 gulden bij Lucia Dickens. Deze lening werd afgelost op 22 maart 1763. Voor deze lening stelde hij tot pand: een derde van de onverdeelde goederen van zijn ouders die hij samen met zijn broers Wouter en Adriaan bezat (GAW nr.22 folio 248v en 249r). Josephus Dickens had op de Leemputten te Weelde de hoeve "Den Ouden Leyn" gekocht. Josephus overleed in 1765 en zijn hoeve werd door zijn broers Wouter en Adriaan op 28 januari 1766 ten voordele van de minderjarige kinderen verkocht aan Wouter Michielsens voor een bedrag van 887 gulden, welk bedrag werd betaald op 3 december 1766 (GAW nr.22 folio 271v). Hij is getrouwd te Oud-Turnhout op 7 januari 1756 voor de kerk, op 47-jarige leeftijd met Petronella Wouters (ongeveer 46 jaar oud), afkomstig uit Oud-Turnhout, geboren rond 1710.

2. Adrianus Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 18 januari 1711, overleden te Weelde op 19 april 1714, 3 jaar en 2 maanden oud.

3. Joanna Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 17 augustus 1714, overleden te Weelde op 5 maart 1743, 28 jaar en 6 maanden oud.

4. Waltherus Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 12 februari 1717, volgt onder V-a.

5. Adrianus Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 13 november 1719, volgt onder V-b.

6. Jacobus Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 17 december 1722, overleden te Weelde op 3 mei 1728, 5 jaar en 4 maanden oud.

7. Maria Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 1 november 1725, overleden te Weelde op 22 juli 1747, 21 jaar en 8 maanden oud.

IV-c. Hermanus Henrici Servaessen, zoon van Henricus Servaessen (III-b) en Lucia Geerts, geboren te Weelde rond 1660, overleden aldaar op 4 april 1737, ongeveer 77 jaar oud. Hij is getrouwd te Ravels op 19 april 1682 op ongeveer 22-jarige leeftijd met Perijn Petronella Henrici Van Miersel (ongeveer 22 jaar oud), geboren rond 1660. Uit dit huwelijk:

1. Lucia Servaessen, geboren te Weelde, gedoopt op 18 maart 1683. Zij is getrouwd te Weelde op 7 juli 1733 op 50-jarige leeftijd met Cornelius Van Spaendonck.
2. Stephanus Servaessen, geboren te Weelde, gedoopt op 2 augustus 1686, volgt onder V-c.
3. Henricus Servaessen, geboren te Weelde, gedoopt op 18 oktober 1688.
4. Dymphna Servaessen, geboren te Weelde, gedoopt op 27 maart 1690, overleden te Weelde op 24 december 1705, 15 jaar en 8 maanden oud.
5. Anna Servaessen, geboren te Weelde, gedoopt op 4 augustus 1695.
6. Cornelia Servaessen, geboren te Weelde, gedoopt op 4 augustus 1695.
7. Anna Servaessen, geboren te Weelde, gedoopt op 20 december 1697. Zij is getrouwd te Weelde op 3 mei 1737 voor de kerk, op 39-jarige leeftijd met Cornelius Van der Aa.
8. Lucas Petrus Servaessen, geboren te Weelde, gedoopt op 17 oktober 1700, volgt onder V-d.

V-a. Waltherus Dickens, zoon van Joannes Dickens (IV-b) en Catharina Adriaan Hendrix Van Giel, geboren te Weelde, gedoopt op 12 februari 1717, overleden te Weelde op 8 januari 1799, 81 jaar en 10 maanden oud. Hij is getrouwd te Weelde op 4 mei 1742 voor de kerk, op 25-jarige leeftijd (1) met Ursula Van Heyst (32 jaar oud), geboren te Weelde, gedoopt op 22 oktober 1709, overleden te Weelde op 12 januari 1756, 46 jaar en 2 maanden oud. Hij is getrouwd op 25 februari 1756, getrouwd te Weelde voor de kerk, op 39-jarige leeftijd (2) met Joanna Maes (20 jaar oud), geboren te Weelde, gedoopt op 29 mei 1735, overleden te Weelde op 26 april 1810, 74 jaar en 10 maanden oud. Uit dit huwelijk:

1. Adrianus Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 28 augustus 1762, volgt onder VI-a.

V-b. Adrianus Dickens, zoon van Joannes Dickens (IV-b) en Catharina Adriaan Hendrix Van Giel, geboren te Weelde, gedoopt op 13 november 1719. Hij is getrouwd te Weelde op 9 februari 1756 voor de kerk, op 36-jarige leeftijd met Cornelia De Bont (23 jaar oud), geboren te Weelde, gedoopt op 18 november 1732, overleden te Weelde op 7 juli 1766, 33 jaar en 7 maanden oud. Uit dit huwelijk:

1. Joannes Baptista Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 13 mei 1756, volgt onder VI-b.
2. Machtildis Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 10 januari 1761, overleden te Weelde op 8 september 1829, 68 jaar en 7 maanden oud. Uit haar eerste huwelijk had Machtildis 5 kinderen en uit haar tweede huwelijk nog 3 kinderen. Zij is getrouwd te Weelde op 2 februari 1783 voor de kerk, op 22-jarige leeftijd (1) met Jozef Vennekens (11 jaar oud), geboren te St.-Niklaas Waas, gedoopt op 27 januari 1772, kousenfabrikant. Zij is getrouwd te Weelde op 20 oktober 1783 voor de kerk, op 22-jarige leeftijd (2) met Joannes Van der Avort (ongeveer 23 jaar oud), geboren rond 1760, overleden te Weelde op 24 mei 1798, ongeveer 38 jaar oud.
3. Jacobus Dickens, geboren te Weelde, gedoopt op 24 november 1763, volgt onder VI-c.

